

Uhrin välttämättömyys

Tahtooko Jumala uhria syntien sovituksiksi? Oliko Jeesuksen ristinkuolema välttämättömyys, jotta Jumala pystyi pelastamaan ihmiskunnan uskovaiset, ne, jotka häntä pelkäävät? Vai olisiko Jumala voinut pelastaa ihmiskunnan sovittamatta meidän syntejämme?

Ymmärrän Jeesuksen kuoleman siten, ettei se itsessään ollut Jumalalle välttämätön, mutta syntivelan kuittauksen vuoksi se kuitenkin oli välttämätön. Jeesuksen ei olisi tarvinnut kuolla syntiemme tähden, mutta hän halusi antaa henkensä meidän hyväksemme, rakkaudesta meitä kohtaan. Jumala ei voi maailmaan itse säättämiensä lainalaisuuksien vuoksi antaa syntejä anteeksi ”tuosta vaan” ilman uhria syntien edestä. Koko kristinuskon perustus on sijaiskärsijässä ja hänen verensä tuomassa lunastuksessa. Jeesus kävi vapaaehtoisesti kuolemaan meidän edestämme maksaakseen verellään ja ruumiinsa uhrilla syntivelkamme.

Ellei Jeesuksen sijaiskärsimys syntiemme sovituksiksi ja syntivelan maksamiseksi olisi ollut välttämätön, niin hänen uhrinsa ja ylösnousemuksensa kuolleista menettäisi merkityksensä. Miksi Jumala ei olisi antanut syntejä anteeksi ”tuosta vaan” ja lahjoittanut meille iankaikkista elämää ruumiin ylösnousemuksessa ilman, että viattoman täytyi kärsiä väärin puolesta? Kristuksen antaminen alttiiksi kuolemaan näyttäytyisi tätä taustaa vasten sadistiselta teolta eikä olisi rakkaudellinen kädenojennus niille, jotka eivät voi pelastua synnin, kuoleman ja katoavaisuuden voimien alta ilman Jumalan Pojan uhrin tuomaa sovitusta sekä ylösnousemusta kuolleista.

Ellei Kristuksen ruumiin ja veren uhri ole Jumalan puolelta välttämätön uhrilahja syntien sovituksen ja iankaikkisen lunastuksen aikaansaamiseksi, niin mikä merkitys sillä on? Olisivatko ihmisten synnit tulleet sovitetuiksi Jumalan kanssa ilman Kristuksen uhria vai eikö syntejä tarvitse lainkaan sovittaa? Jos niitä ei tarvitse lainkaan sovittaa, niin miksi Raamatussa kuitenkin opetetaan sellaista, että Kristus sovitti syntimme ja toi meille iankaikkisen lunastuksen?

Oliko Jeesuksen kuoleminen sitten Jumalan tahto? Tahtoiko Jumala rangaista viatonta Poikaansa? Millä tavalla Jeesuksen kuolema oli osa Jumalan pelastussuunnitelmaa?

Jumala näkee tulevia asioita. Joskus on vaikea hahmottaa, mitkä asiat ovat suoranaista Jumalan johdatusta ja missä kohden Jumala käyttää edeltä tietämistään hyväksi tahtonsa toteuttamiseksi. Jeesuksen kuolemantuomiossa näemme ihmisten pahuuden ja murhan himon. Näemme sen, minkä Jumala sallii tapahtua Pojalleen. Kristuksen kärsimys ei ole sillä tavalla Jumalan tahto, että hän nauttisi syyttömän tuomitsemisesta ja tahtoisi viattoman kärsivän syyllisten edestä. Hän tiesi näin kuitenkin tapahtuvan ja lähetti Poikansa maailmaan sitä tehtävää varten. Kun Jeesus antoi itsensä alttiiksi kuolemalle, toteutti hän siinä Isämme käskyn. Joh.10:17-18 Jumala käytti näin sallimusta hyväkseen pelastussuunnitelman toteuttamiseksi. Jumala käänsi pahan palvelemaan hyviä tarkoituksia: häneltä se onnistui täydellisesti.

Kristuksen kohtaama vääräys oli samalla osoitus Jumalan rakkaudesta syntisiä kohtaan. Siinä täytyi myös Jumalan lain vaatimus, joka vaatii synnille rangaistusta ja velan maksamista. Kristuksen ruumiin ja veren uhri oli välttämättömyys sille, että ihmiskunta sai pelastuksen sovituksen kautta, mikä on Jumalan tahto syntisiä kohtaan. Siis myös Jumalan suoranaisten tahtojen toteutui Jeesuksen sijaiskärsimyksessä ja kuolemassa. Koska Jumala rakastaa luomaansa ihmistä, ei hän tahdo rangaista häntä, vaikka ihminen on syyllinen syntiin ja syntinen. Sen sijaan hän kärsii itse rangaistuksen ihmisten puolesta Poikansa ruumiin kuoleman ja sielun kärsimyksen kautta. Tässä toteutuu Jumalan ensisijainen tahto ihmistä kohtaan: pelastaa hänet sovituksen ja lunastuksen

kautta, mikä on Kristuksen veressä. Jos tämä pelastuksen tapa ja tie Isän tykö ei kelpaa, toteutuu ihmisen tahto olla erossa Jumalasta ja Jumalan sallimus, Herran toissijainen tahto: jumalattomien tuomio kadotukseen, ikuiseen eroon Jumalasta. Matt.25:46; 22:13; Dan.12:2; Ilm.20:9-15; 14:9-11 Väärämielisten tuomio ei ole kokonaan Jumalan tahdon vastainen vaan se on oikeamielistä pahan tekemistä niille, jotka eivät tahdo tulla pelastetuiksi Jumalan tahdon mukaisella tavalla. Sananlasku sanoo: ”Totisesti, paha ei jää rankaisematta.” Snl.11:21 Jumalan ei tarvitsisi pelastaa ketään, mutta on hyvä, että hän pelastaa edes muutamia uskon kautta ja armosta.

Ihminen ajattelee luonnostaan, ettei hän ole Jumalalle mitään velkaa. Maailma on kuitenkin Jumalan luoma maailma ja Jumalan maailma. Jumalalla on täysi omistusoikeus luotuihinsa ja Luojana hän tahtoo, ettei kukaan turmelisi ja vahingoittaisi hänen luomiaan olentoja. Synti on aina rikos Luojaa vastaan, koska se tuhoaa ja vahingoittaa Jumalan luomaa elämää, varsinkin ihmisen sisintä olemusta, katoamatonta sielua. Ihminen on luotu alussa Jumalan kuvaksi ja synti turmelee sekä vahingoittaa Jumalan luomistyötä. Tästä aiheutuu ihmiselle velkaa Jumalaa kohtaan. Ihmisellä ei ole oikeutta tehdä syntiä ja vahingoittaa hänen luotujaan.

Koska ihminen on velkaa Jumalalle, niin millä hän aikoo maksaa sen velan takaisin? Synti jättää lähtemättömät jäljet ihmisen sydämeen, haavoittaa sen verille eikä tehtyä saa tekemättömäksi millään keinoilla. Mikään ei korjaa synnin aiheuttamaa vahinkoa luoduille.

Synti on kuin velka: se ei poistu ”tuosta vaan”, kun velkoja antaa sen anteeksi. Velkoja kärsii sen velan aiheuttaman tappion silloin omissa nahoissaan: maksaa sen velan velallisen puolesta. Kun Suomen valtio antaa anteeksi myöntämiään lainoja kehitysmaaille, on se raha pois Suomen valtion kassasta ja viime kädessä veronmaksajien kukkarosta. Velan sisältämä rahamäärä ei häviä ja katoa, kun se annetaan anteeksi. Jonkun täytyy kärsiä velka ja maksaa se toisen puolesta. Näin tapahtuu syntien anteeksiannossa ja Jeesuksen sijaiskärsimyksessä. Jeesus maksoi meidän syntivelkamme verellään ja kärsi rangaistuksen puolestamme ruumiinsa kuoleamalla. Tätä on syntien sovitus: velan maksamista toisen puolesta.

Jeesuksen tuomassa syntien sovituksessa on vielä se lainalaisuus, että koska synti ja sen palkkana kuolema tuli maailmaan yhden ihmisen lankeemuksen kautta, piti kuolema voittaa yhden ihmisen vanhurskauden teon kautta. Room.5:12-21; 1Kor.15:12-58 Jumala on sitonut myös itsensä noudattamaan niitä lainalaisuuksia, mitkä on säätänyt luomakunnalle. Kuoleman ja katoavaisuuden valtaan joutuminen johtui Adamin synnistä, kuoleman voittaminen ja katoamattomuuden saavuttaminen tulivat Jeesuksen vanhurskauden teon kautta. Katoavaisuus tarkoittaa Raamatun terminologiassa elollisen aineen maatumista kuoleman jälkeen. Ylösousemusruumis ei ole enää katoavainen eikä kuolevainenkaan. Ilman Kristuksen ylösousemista ei ruumiin ylösouseminen olisi mahdollista pelastetuille hänen itse säätämänsä lainalaisuuden vuoksi.

Jeesus vertaa vuorisaarnassa syntejämme velkaan. Matt.6:12 Hänen vertauksensa velasta ja velan anteeksiantamisesta ovat puhetta syntien anteeksiantamisen välttämättömyydestä. Matt.6:14-15; 18:21-35; Luuk.6:36-37 Velka tarkoittaa Luukkaan mukaan selvästi syntivelkaa, kun hän kirjoittaa Jeesuksen opetuksen ”Isä Meidän” -rukouksesta. Luuk.11:4 Raamatun opettajat ovat ymmärtäneet Jeesuksen puheen velasta oikein ja muokanneet Isä meidän rukouksen muotoon: ”Anna meille meidän syntimme anteeksi, niin kuin mekin annamme anteeksi niille, jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.”

Ymmärrän synnin aiheuttaman velan ihmisten välisissä suhteissa. Kun teen syntiä lähimmäistä vastaan, en voi millään korjata tekemääni vahinkoa hänen sielulle, vaikka sitä kuinka yrittäisin. Mitkään hyvät teot eivät poista sitä kärsimystä, minkä syntini sille toiselle aiheutti. Kun hän antaa

synnin minulle anteeksi, ei hän vaadi hyvitystä ja velan maksua minulta vaan kärsii vahingon itse. Ilman hänen omaa kärsimystään ja ”tappiotaan” ei syntiä voi saada anteeksi. Hän ei voi antaa syntiä anteeksi ”tuosta vaan” kärsimättä itse sen uhrina.

Jeesus kärsi synnin uhrina, sijaiskärsijänä, koska Jumala ei halua toimia oikeudenmukaisesti ja tuomita syyllisiä kadotukseen. Jumalan rakkaus on enemmän kuin oikeudenmukaisuus. Oikeudenmukaisuus vaatii aina syyllistä tilille teostaan: laki vaatii rangaistusta syylliselle. Jumala ei kuitenkaan halua rangaista ihmistä, joka on syyllinen, sillä hän rakastaa ihmisiä ja tahtoo meidän parastamme. Jotta syyllisiä ei tarvitse rangaista tuli Jumalan maksaa syntivelka meidän puolestamme, sillä velka ei poistu ”tuosta vaan”, ellei joku maksa sitä velallisten puolesta. Syyttömän piti kärsiä, jotta syylliset voidaan vapauttaa syyllisyyden tuomasta rangaistuksesta. Tätä on syntien sovitus. Ilman sovitusta ei ole anteeksiantoakaan.

Jumala ei ole uhreja vastaan vaan niiden puolella. Hän uhraisi itse ensimmäisen uhrin paratiisissa, kun puki Adamin ja Eevan eläimen nahalla. 1Moos.3:21 Viaton uhrieläin joutui kärsimään ensimmäisen kerran ihmiskunnan historiassa, jotta syyllinen puettaisiin Jumalan vanhurskaudella. Tämä on esikuvallista ja viittaa Kristukseen. Kaikki Jumalalle mieluisat uhrin Vanhan Testamentin opetuksessa ovat esikuvia kertakaikkisesta uhrista, joka poisti maailman synnin: toisin sanoen sovitti syntimme. Kristuksen veressä meillä on lunastus, rikkomusten anteeksisaaminen: miksi? Siitä syystä, että Kristuksen veri toimii maksuna syntivelastamme, joka meille on kertynyt Jumalaa kohtaan.

Ajatus syntivelasta ei ole vieras Jumalalle. Se käy selvimmin ilmi Uuden Testamentin kirjoituksista. Myös Vanhassa Testamentissa on viittauksia siihen, että synnistä aiheutuu ihmiselle velka tai taakka, joka aiheuttaa kadotettujen kohdalla heidän sielunsa ikuisen palon tuli- ja tulikivijärvessä maksamattomien velkojen vuoksi. Ilm.20:9-15

Hepreankielen tekstissä ei esiinny seuraavassa lainauksessa sanaa velka, mutta ajatus on sama:

”Älä sääli häntä vaan poista viattoman veren velka Israelista, että menestyisit.”
5Moos.19:13

Hepreankielessä puhutaan viattoman veren ”polttamisesta” pois: ”polta viaton veri Israelista”. Merkitys on luonnollisesti ”panna pois” ja ”poistaa”, mikä tuossa kohdassa tarkoittaa syyttömän veren kostamista murhaajalle. Jos syyllisen syntien edestä ei ole uhria, ei ole anteeksiantamustakaan. Tahalliseen synnin tekoon syyllinen poistetaan tässä tapauksessa Israelista. Jos uskovainen jää elämään tahallaan synnissä, ei hänen edestään ole enää uhria vaan ainoastaan hirmuinen tuomion odotus. Hebr.10:25-32 Heprealaiskirje vahvistaa sen, että syntien edestä on oltava uhri, jotta ne voidaan saada anteeksi. Onko tämä uhri sitten ihmisten vaatimus vai Jumalan lahja lain vaatiman rangaistuksen kärsimiseksi syyllisten puolesta: Raamatun ilmoitus puoltaa jälkimmäistä vaihtoehtoa.

Ilman verenvuodatusta ei tapahdu syntien anteeksiantamusta. Hebr.9:22 Mooseksen laissa määrättyt eläinuhrit eivät ole Mooseksen keksintöä vaan Jumalan säätämiä. Pääsiäiskaritsan surmaaminen ja veren sively ovien pihtipieliin sekä päällykseen on niin ikään Jumalan määräys kansalle. 2Moos.11 Eläinuhrit ovat tietysti esikuvia Kristuksen kertakaikkisesta uhrista.

Verellä on Raamatussa merkitystä sen alkulehdistä asti. Kain surmasi veljensä Aabelin, jonka verisen lammasuhrin puoleen Jumala katsoi. Herra ei katsonut Kainin verettömän uhrin puoleen. Tämä maailma haluaa veretöntä uhria syntiensä sovituksiksi: ehtoollisen viiniä ja leipää. Se ei

suostu uskomaan Kristuksen veren tuomaan sovitukseseen vaan on korvannut sen sakramenteilla, joiden uskoo välittävän armoa ja anteeksiantoa maagisella tavalla. Tämä taikausko on katolisen kirkon keksintöä ja sitä seuraten ovat kaikki kansakunnat eksyneet haureuteen meidän Herraamme Jeesusta Kristusta vastaan. He ovat juopuneet haureuden viinistä ja horjuvat aviorikoksen hekumassa. Herra on maksava heille kaksinkertaisesti heidän synneistään ja totuuden sana on polttava heidät Kristuksen tulemuksessa. Ilm.17-19

Aabelin veri huusi maasta kosta Kainille kärsimänsä vääryyden vuoksi. 1Moos.4:1-12 Kristuksen veri puhuu parempaa: syntien anteeksiantamuksen kieltä. Hebr.12:24; Matt.26:26-28 Jeesuksen omien sanojen mukaan hänen verensä on liiton veri syntien anteeksisaamiseksi. Raamatun kokonaisilmoituksen perusteella hänen verensä toi meille lunastuksen ja sovituksen synneistä, mikä olisi jäänyt saamatta, ellei hän olisi kuollut puolestamme. Niinpä Kristuksen kuolema oli Jumalan puolelta välttämätön, jos hän tahtoi pelastaa meidät. Jumalan ei olisi ollut pakko antaa Poikaansa uhriksi puolestamme, mutta koska hän rakastaa meitä, halusi hän tehdä sen. Tähän Jumalan rakkauden osoitukseen syntisiä kohtaan perustuu koko kristinusko. Room.5:5-11; 1Joh.4:8-11; Ef.5:25 Juurtuminen syvemmälle Kristuksen rakkauteen on juurtumista syvemmälle sovituksen sanaan ja ristin veren perusteellisempaa ymmärtämistä. Ilman ristin hullutusta ei ole Jumalan viisautta. 1Kor.1:18-25

Kristuksen ruumiin ja pyhän veren uhri on Jumalan vapaaehtoinen lahja meidän hyväksemme. Jumala antoi sen meille, meidän hyväksemme: ei niin, että ihminen olisi osannut sitä ensin vaatia häneltä ja Jumala olisi antanut ainosyntyisen Poikansa uhriksi edestämme vaatimustemme vuoksi. Jumala ei kysynyt ensinkään ihmisten tahtoa sen suhteen, antaako hän Poikansa uhriksi edestämme vai ei. Ajatus syntien sovituksesta on lähtöisin Jumalasta ja hän on tehnyt kaiken sen toteuttamiseksi, alusta loppuun asti.

Jeesuksen verinen kuolema on ihmisen luonnolliselle ymmärrykselle kauhistus ja hullutus, niin kuin se oli Pietarillekin, kun Jeesus ennusti tulevaa kärsimystään ja kuolemaansa. Matt.16:21-23 Jeesuksen vastaus Pietarille osoittaa ihmisten korkeat ajatukset kauhistukseksi Jumalan silmissä. Luuk.16:15 ”Jumalan hulluus on viisaampi kuin ihmiset.” 1Kor.1:18-25 Ihminen haluaisi synnit anteeksi ”tuosta vaan” näkemättä syntien kärsimystä ja seurausta, veristä ja synnitöntä Jumalan Poikaa kärsimässä ristillä syntiemme vuoksi. Totisesti: Messias Jeesus kärsi rangaistuksen pahojen tekojemme tähden ja toi näin meille sovituksen viattomalla uhrillaan! Jes.53:5; 2Kor.5:17-21

Matteuksen evankeliumi:

16:21 Siitä lähtien Jeesus alkoi ilmoittaa opetuslapsilleen, että hänen piti menemän Jerusalemiin ja kärsimän paljon vanhimmilta ja ylipapeilta ja kirjanoppineilta ja tuleman tapetuksi ja kolmantena päivänä nouseman ylös.

16:22 Silloin Pietari otti hänet erilleen ja rupesi nuhtelemaan häntä sanoen: "Jumala varjeltakoon, Herra, älköön se sinulle tapahtuko."

16:23 Mutta hän kääntyi ja sanoi Pietarille: "Mene pois minun edestäni, saatana; sinä olet minulle pahennukseksi, sillä sinä et ajattele sitä, mikä on Jumalan, vaan sitä, mikä on ihmisten."

Syntien sovitus on Jumalan viisaus, joka oli välttämätön ihmissuvun lunastamiseksi synnin ja kuoleman vallasta. Pakko Jeesuksen ei olisi ollut antaa itseään kuolemaan, mutta hän teki sen vapaaehtoisesti, koska rakastaa meitä niin paljon. Tässä on koko pelastuksen evankeliumin ydin: Jumala ei voi antaa syntejä anteeksi ilman, että viaton kärsii syyllisten edestä. Maailma olisi jäänyt ikuisesti synnin ja katoavaisuuden valtaan, ellei Kristus olisi lunastanut meidän sielujamme verensä kalliilla hinnalla.

Jumala halusi kärsiä Poikansa ruumiin uhrin kautta synnin aiheuttaman rangaistuksen ihmisten puolesta. Jeesuksen kärsimys ulottuu kuitenkin vain ruumiin kuolemaan, ei hengelliseen kuolemaan. Jeesus ei kuollut hengellisesti eikä Jumala tehnyt Herrasta syntistä: Jeesus ei muuttunut sisäisen ihmisen puolesta syntiseksi ja saastaiseksi kuollessaan ristillä. Koska Kristus oli täysin synnitön ja puhdas, tuli hän Isän eteen vanhurskaana voittajana. Dan.7:13-14; Hebr.9:24; Jes.53:9 Hän ei kuollut hengellisesti niin kuin jotkut virheellisesti opettavat, eikä perkele saanut Jeesusta valtaansa kiduttaakseen häntä helvetissä.

Jeesus voitti synnin, perkeleen ja maailman vallan juuri sen tähden, että saapui täysin synnittömänä Isän eteen meidän hyväksemme, omaa verta mukanaan. Hebr.9:24; vrt. Dan.7:13-14 Kristuksen ruumiin ja veren uhri kelpasivat Isälle, koska Jeesus kuoli vapaaehtoisesti syntisten edestä. Tämä on suurinta rakkauden osoitusta syntisiä kohtaan, mitä voi olla. Room.5:6-11 Jos Jumala olisi vain oikeudenmukainen, ei hän olisi lunastanut ihmiskuntaa ja maailmaa katoavaisuuden sekä kuoleman vallasta, mihin olemme joutuneet Adamin lankeemuksen myötä. Room.5:12-21 Rakkaudesta meitä kohtaan Jeesus kuitenkin uhraisi itsensä ja toi meille iankaikkisen lunastuksen ”velastamme” Jumalaa kohtaan eli synnistä. Jumala toimii tässä kaikessa tarkkojen lainalaisuuksien mukaan. Rikosta täytyy seurata rangaistus: jos syyllisiä ei rangaista, niin sitten täytyy rangaista syytöntä, sillä muuten synnit olisivat jääneet sovittamatta ja maailma olisi ikuisesti pahan vallassa. Kol.2:15; Hebr.2:14-18

Tämän kummemmin en osaa asioita selittää, mutta itselleni ne ovat näin avautuneet. Pidän opetusta syntivelasta ja sen maksamisesta täysin loogisena sekä Jumalan tahdon mukaisena opetuksena. Opetus perustuu Raamatun kirjoituksiin.

Laupeutta minä tahdon enkä uhria

Mitä Jeesus tarkoitti lainatessaan profeetta Hooseaa ja sanoessaan: ”Laupeutta minä tahdon, enkä uhria.” Matt.9:13; 12:7; Hoos.6:6 Ensimmäisen kerran tämän sanoessaan hän kertoi tullessaan kutsumaan syntisiä mielenmuutokseen eikä vanhurskaita. Toisella kerralla hän jatkoi heti perään, etteivät fariseukset tuomitsisi syyttömiä, jos he ymmärtäisivät tämän opetuksen. Hoosean kautta Herra sanoo:

6 Sillä minä halusin laupeutta enkä uhria, Jumalan tuntemista enemmän kuin polttouhreja.

7 Mutta he ovat Adamin tavoin rikkoneet liiton; he ovat käyttäytyneet kuin petturit minua kohtaan. Hoos.6:6-7

Jumala ei tuomitse itse säätämäänsä eläinuhri- ja pappesusjärjestelmää. Jeesuskin hyväksyi Mooseksen laissa säädetyt uhrin puhdistumisesta. Jeesus-vauva pyhitettiin Herralle ja hänen äitinsä puhdistumisen vuoksi uhrattiin pari metsäkyyhkystä tai kaksi kyyhkysenpoikaa Jerusalemin temppelissä lain käskyn mukaan. Luuk.5:14; 2:22-35 Jeesus ei tuominnut uhrilahjojen tuomista Herran temppeliin. Matt.5:23-24; 23:19-20 Herra osallistui itse pääsiäisen uhrilampaan syömiseen ja käski valmistaa aterian Mooseksen saamien säädösten mukaan. Matt.26:17-30; 2Moos.12

Jeesuksen ruumiin ja veren kertakaikkinen uhri päätti leeviläisen pappesusjärjestyksen ja seremoniallisen jumalanpalveluksen temppelissä eläinuhreineen, mutta ei tuominnut sitä järjestelmää synniksi. Hebr.2-10 Jotkut ovat erehtyneet, kun tuomitsevat vanhan liiton aikaiset uhrin

synniksi. Apostolit, Jeesus ja profeetat eivät missään kohden sano sellaista. Syntiä oli, jos uhrattiin kelvottomasti tai epäjumalille, tai jos sydän oli väärämielinen eikä otollinen Jumalalle. Tärkeämpää kuin ulkoisten uhrien toimittaminen on Herran sisäinen tunteminen: sitä Jahve opetti.

Jeesuksen sanoilla on se merkitys, että hän tahtoi lopettaa syntipukkien etsimisen ja sormellaosoittelun Jumalan kansan keskellä. Jeesus ei suvainnut sitä, että joku korottaa itsensä ja kerskaa muita vastaan sortaakseen heitä omalla paremmuudellaan. Jos joku oli enemmän oikeassa ja totuudessa kuin muut, sitä tietoa ei saanut käyttää oman kunnian ja vallan tavoitteluun vaan kaikkien yhteiseksi hyödyksi: näin seurakunta rakentuu Pyhässä Hengessä ja kaikki ovat toistensa palvelijoita eikä kukaan hallitse herrana opetuslasten joukossa. Diktatuuri ja harvainvalta ovat kiellettyjä Jumalan seurakunnassa. Me elämme sen sijaan teokratiassa eli Jumalan vallan alaisuudessa. Herra jakaa armolahjoja ja palvelustehtäviä seurakunnan jäsenille yhteiseksi rakentumiseksi. Ylpeys ja itsekkyyks eivät saa saada sijaa Jumalan huoneessa pyhien kesken.

Jeesus osoitti, että kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla: jokainen tarvitsee parantajaa, koska on syntinen. Lakia oli tulkittava oikein Hengen mukaan eikä kirjaimen mukaan. Ihmisten tuli luopua vääristä lain tulkintoista ja perinnäissäännöistä, jotka vain orjuuttivat ihmisiä eivätkä johtaneet vapauteen, jossa voidaan rakastaa Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistä niin kuin itseään. Vääriä lain tulkintoja oli mm. siitä, saiko syödä toisen pellolta viljantähkiä sen läpi tai vierestä kävellessään. Jos tämä kiellettiin ja sanottiin sitä synniksi, oli se väärämielistä lähimmäisen tuomitsemista. Yhtä lailla väärämielistä oli estää tekemästä hyvää sapatin päivänä: esimerkiksi parantaa sairaita. Jeesus osoitti, että hän on sapatinkin Herra ja sapattina on lupa tehdä hyvää, pelastaa henki ja parantaa sairaita. Jumalan laissa on tärkeintä laupeus, oikeus, uskollisuus ja rakkaus. Kirjanoppineet ja fariseukset noudattivat kyllä tarkoin isien perinnäissääntöjä, mutta ne tekivät tyhjäksi Jumalan sanan ja johtivat rakkaudettomuuteen laupeuden sijasta. Matt. 15:1-9 Siitä Jeesus fariseuksia nuhteli. Hän ei tuominnut eläinuhrijärjestelmää synniksi. Miten Jumala voisikaan tuomita omat säädöksensä väärämielisiksi?

Eikö moni Raamatun opetus ole tämän kanssa ristiriitainen? Näennäisesti kyllä, mutta tarkemmin katsottuna ei. Jokainen kohta, missä Jumalan sanotaan hylkineen eläinuhreja tai ettei hän ole niitä käskenyt toimittamaan, on perusteltavissa siten, ettei Jumala ollut eläinuhreja vastaan vaan niiden toimitustapaa ja ihmisten kovia sydämiä vastaan. Kaikkia kohtia ei ole tarkoitukseni lähteä käsittelemään, mutta muutama esimerkki lienee paikallaan.

Daavid sanoi syntiin lankeamisensa jälkeen ja syntejään katuessaan näin:

Psalmit:

51:17 Herra, avaa minun huuleni, että minun suuni julistaisi sinun kiitostasi.

51:18 Sillä ei sinulle kelpaa teurasuhri, sen minä kyllä antaisin; polttouhri ei ole sinulle mieleen.

51:19 Jumalalle kelpaava uhri on särjetty henki; särjettyä ja murtunutta sydäntä et sinä, Jumala, hylkää.

51:20 Osoita armossasi hyvyttä Siionille, rakenna Jerusalemin muurit.

51:21 Silloin sinulle kelpaavat oikeat teurasuhrit, polttouhrit ja kokonaisuhrit; silloin uhraataan härkiä sinun alttarillasi.

Tässä laulussa Daavid tuntee syvää synnin tuntoa ja katumusta. Hän ymmärtää, etteivät uhrit ilman sydämen muutosta ja murtumista merkitse mitään. Hän ei kuitenkaan kiellä uhreja vaan puhuu niiden puolesta: Jumalalle kelpaavat oikeat ja oikealla mielellä uhratut uhrit. Ulkoisella Jumalan palvelemisella ei ole merkitystä Jumalan edessä, jos sisäinen Herran tunteminen puuttuu. Jo vanhan

liiton uskovaiset tiesivät, millainen sydämen asenne ihmisellä täytyy olla, jotta Jumala asustaa hänen tykönään.

Jesaja:

57:15 Sillä näin sanoo Korkea ja Ylhäinen, jonka asumus on iankaikkinen ja jonka nimi on Pyhä: Minä asun korkeudessa ja pyhyudessa ja niitten tykönä, joilla on särjetty ja nöyrä henki, että minä virvoittaisin nöyrien hengen ja saattaisin särjettyjen sydämet eläviksi.

Särkynyt henki ja murtunut sydän ovat Herralle otollinen uhri. Jumala siunaa niitä, jotka muuttuvat sydämeltään eivätkä jatka kapinaa Herraa vastaan ainaisessa luopumuksessa, sydämen kovuudessa ja paatumuksessa. Sitä on oikea Herran palveleminen ja oikea temppele on ihmisen ruumis, jossa Pyhä Henki asustaa. Jer.7; 1Kor.3:11-18 Jumalalle kelpaava uhri on kiitos, joka lähtee Jumalan lapsen huulilta taivasta kohden. Hebr.13:15 Herralle kelpaa myös puhdassydämisten ruumiin uhri: järjellinen jumalanpalvelus, jolloin elämme Jumalalle ja annamme jäsenemme vanhurskauden palvelemista varten. Room.12:1-3; 6:1-23; 14:7-8; Ef.4:20-6:20

Jeremia:

7:21 Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: "Lisätkää polttouhrinne teurasuhreihinne ja syökää lihaa.

7:22 Sillä en minä puhunut enkä antanut käskyä teidän isillenne poltto- ja teurasuhrista silloin, kun minä vein heidät pois Egyptin maasta,

7:23 vaan näin minä käskin heitä ja sanoin: Kuulkaa minun ääntäni, niin minä olen teidän Jumalanne ja te olette minun kansani; ja vaeltakaa aina sitä tietä, jota minä käsken teidän vaeltaa, että menestyisitte.

7:24 Mutta he eivät kuulleet, eivät korvaansa kallistaneet, vaan vaelsivat oman neuvonsa mukaan, pahan sydämensä paatumuksessa, ja käänsivät minulle selkänsä eivätkä kasvojansa.

Herra nuhtelee tätä ennen kansaa siitä, että se on uhrannut väärille jumalille: taivaan kuningattarelle ja Baalille. Jer.7:9,18 Sen lisäksi kansa on menetellyt jumalattomasti, rikkonut avion, elänyt haureellisesti, sortanut köyhiä, muukalaista, orpoa ja leskiä, sekä tehnyt kaikkia muitakin kauhistuksia eivätkä he ole lakanneet pahaa tekemästä tai edes katuneet sitä. Sen sijaan Israel on paaduttanut sydämensä ja Juudan miehet tehneet sitä, mikä on pahaa Herran silmissä. Tällaista menoa Herra ei voi hyväksyä. Uhrit eivät ole Herralle mieleen, jos synnin tekemistä jatketaan ja palvellaan samaan aikaan epäjumalia, kun Herralle uhrataan. ”Kahdella tiellä mutkitteleva kerralla kaatuu.” Snl.28:18 ”Et voi palvella Jumalaa ja mammonaa.” Matt.6:24 Syntiä ja vanhurskautta ei voi palvella yhtä aikaa: jompaakumpaa on jokaisen ihmisen palveltava. Room.6:16 Jos uhraat Jumalalle ja epäjumalille yhtä aikaa, ei se ole Herralle mieleen. Uhrit eivät ole myöskään mieleen, jos ne ovat viallisia, lain säädösten vastaisia. Mal.1:7-14 Tämä kaikki on sanottu monessa eri kohden Raamattua, mm. Jesajan kirjassa. Jes.1:13-20; 66:1-5

Herra käski kansaa Egyptistä lähdön jälkeen näin, kun kansa saapui Siinain vuorelle:

2.Mooseksen kirja:

19:4 'Te olette nähneet, mitä minä olen tehnyt egyptiläisille ja kuinka minä olen kantanut teitä kotkan siivillä ja tuonut teidät luokseni.

19:5 Jos te nyt kuulette minun ääntäni ja pidätte minun liittoni, niin te olette minun omaisuuteni ennen kaikkia muita kansoja; sillä koko maa on minun.

Tämän jälkeen Herra antoi Siinailta lain Moosekselle ja tämä julisti Herran kymmenen käskysanaa kansalle. Heti perään Mooses sanoi, että Herra on käskenyt rakentaa alttarin ja uhrata hänelle lampaita ja raavaita polttouhreiksi ja yhteysuhreiksi. 2Moos.20:24 Kun Israel tekee niin kuin Herra on käskenyt ja uhraa hänelle sekä pitää lain, tulee Herra Israelin tykö ja siunaa sitä kansaa. Missään kohden Mooseksen kirjoja ei ole erikseen mainittu, ettei se ole Jahve, joka nämä käskyt eläinuhreista antaa. Herra lisää vielä uhrien määrään kaiken, mitä lain kirjaan on kirjoitettu: polttouhrit, yhteysuhrit, vikauhrit, syntiuhrit, suuren sovituspäivän uhrit, uhrit pitaalista puhdistumista varten, nasiirilupauksen uhrit, muut uhrit rituaalisen puhdistautumisen yhteydessä ja kiitosuhrit sekä vapaaehtoiset uhrit. On selvää, että yksi ja sama Herra on nämä kaikki määräykset sekä käskyt kansalleen Mooseksen välityksellä antanut. Jumala ei voi väittää itseään vastaan, ettei hän ole näitä käskyjä antanut tai sanoa, että olisi syntiä uhrata hänelle eläimiä. Pois se: Jumala ei valehtelee eikä hänessä ole vääryyttä! Jumala ainoastaan vastusti sitä tapaa ja vääriä sydämen asennetta, mikä israelilaisilla oli, kun he uhrasivat Herralle. He uhrasivat samalla epäjumalille ja elivät synnissä. Niin ei saa olla: tämä on selvä opetus myös uuden liiton uskovaisille. Me emme saa elää synnissä, kun olemme armon alla emmekä lain alla. Room.6:1-23; Kol.3:1-11; Hebr.12:1-17; Gal.5:13-26

Herra käski Moosesta ja kansaa, että sen piti uhrata pääsiäisenä lammas ja vihmoa verellä oven pielet sekä päällykset edellisenä iltana ennen lähtöä pois Egyptistä. 2Moos.12 Sen kansa teki ja varjeltui tuhoajalta, joka surmasi Egyptin esikoiset ihmisistä ja karjasta. Heti sen perään, kun Herra oli johdattanut kansansa ulos Egyptin maasta, antoi hän ohjeita, joiden mukaan Israelin esikoiset piti pyhittää Herralle. 2Moos.13 Heitä ei tietenkään käsketty uhrata Jumalalle, niin kuin jotkut Jumalan kieltäjät ovat väärin lakia tulkinneet. Näemme mm. Jeesuksen syntymästä, mitä pyhittäminen tarkoitti: lapsi omistettiin Herralle ja annettiin hänen palvelemista varten. Myös profeetta Samuel oli esikoinen ja pyhitettiin Herralle pienestä pitäen. 1Sam.1:20-28 Israelin kansa esikoisia ei suinkaan tapettu ja uhrattu Jahvelle. Saatanan palvelijat uhraavat lapsiaan epäjumalille tappamalla heitä ja vuodattamalla viatonta verta, mutta juutalaiset eivät sitä tee, jos tottelevat Jumalan käskyjä ja ohjeita. Saatanan palvelijat syyttävät juutalaisia ja kristittyjä väärin perustein ja tulevat tuomituksi ikuiseen helvettiin siitä syystä, elleivät peru puheitaan ja kadu tomussa sekä tuhkassa syntejään kääntyen elävän Jumalan puoleen.

Ihmisten esikoisen pyhittäminen Herralle ja lapsensynnyttäjän rituaalinen puhdistaminen sisälsi eläinuhrin: vauva tuli lunastaa Jahvelle ja uhrata äidin puhdistumiseksi lammas tai pari metsäkyyhkyä tai kaksi kyyhkysenpoikaa. 2moos.13:13; 22:29-30; 34:19-20; 3Moos.12:1-8; 4Moos.18:15; Luuk.2:22-35

Tärkeämpää kuin uhri on kuuliaisuus Herralle. 1Sam.15:22-23 Uhrit eivät ole silti syntiä: sellaista ei Raamatussa missään kohden opeteta.

Jumala ei ole käskenyt Israelia uhraamaan ihmisiä itselleen. Kaikki sellaiset tapaukset ovat ihmisen omaa keksintöä tai sielun vihollisen eksytystä ja syntiä, Aabrahamin koettelemusta lukuun ottamatta. Jeftan tekoa on pidettävä syntinä, kun hän uhrasi tyttärensä Herralle polttouhrina. Tuom.11:35-40 Jumala ei ole antanut laissa eikä ennen sitä käskyä uhrata ihmisiä Herralle. Poikien ja tyttärien surmaaminen ja uhraaminen ovat saatanan palvontaa, riivaajille uhraamista. Ps.106:37 Israelin ei ole lupa antaa lapsia poltettavaksi uhrina Molokille tai muille kauhistuksille, epäjumalille. 3Moos.18:21 Herra sanoi:

”Älköön keskuudessasi olko ketään, joka panee poikansa tai tyttärensä kulkemaan tulen läpi, tahi joka tekee taikoja, ennustelee merkeistä, harjoittaa noituutta tai

velhoutta, joka lukee loitsuja, kysyy vainaja- tai tietäjähengiltä tahi kääntyy vainajien puoleen.” 5Moos.18:10-11

Jos joku harjoitti sellaista, oli siitä rangaistuksena kuolema: paha tuli hävittää Israelista. 5Moos.7:1-6; 13:1-18 Tätä käskyä on pidettävä vain hyvänä: on hirveätä, että jumalattomat uhraavat lapsiaan saatanalle ja tappavat heitä. Jos sellaiset pääsevät valtaan maailmassa, niin kuka haluaa enää elää tai kuka siitä iloitsee? Juudan kuninkaista Joosia toimi Herran ohjeiden mukaan, kun hävitti maasta epäjumalille uhraajat ja tuhosi heidän uhripaikkansa. 2Kun. 23:10-20 Hän ei uhrannut jumalattomia Herralle vaan vihki heidät tuhon omaksi Herran käskyn mukaan. Samoin menettelivät Elias ja Samuel. 1Sam.15:33; 1Kun.18:40

Jumala koetteli Aabrahamia ja käski hänen mennä vuorelle uhraamaan poikansa Iisak Herralle. 1Moos.22:1-14 Tämä on esikuvallista ilmoitusta Kristuksesta, siitä, miten Isä uhrasi ainosyntyisen Poikansa syntisten edestä. Jeesus meni kuolemaan asti, mutta Aabrahamin ei tarvinnut surmata Iisakia, sillä Herra pysäytti hänet juuri ratkaisevalla hetkellä. Aabraham kesti koetuksen ja osoitti, että oli valmis uhraamaan kaikkein kalleimman aarteensa maan päällä totellakseen Jumalaa. Aabraham uskoi, että Jumala oli voimallinen kuolleistakin herättämään, eikä kammoksunut siitä syystä uhrata ainoaa poikaansa. Hebr.11:17-19 Tämä on meille esikuvallista ilmoitusta siitä, miten vain kaikkensa Herralle luovuttanut on otollinen Jeesukselle. Ellet luovu kaikesta, mitä sinulla on, vaan pidät jotakin rakkaampana kuin Herraa Jeesusta, et voi olla hänen opetuslapsensa. Luuk.14:33; Matt.10:32-39 Myös kristityt ovat pyhittäneet Herralle esikoisensa ja puolisonsa, koko perheensä. 1Kor.7:12-14 Tämä ei tietenkään tarkoita heidän uhraamistaan ja tappamistaan alttarilla vaan heistä luopumista Jumalan hyväksi. Heidät jätetään rukouksin Jumalan armon sanan haltuun ja totellaan tarpeen vaatiessa enemmän Jumalaa kuin ihmisiä, omaa perhettä, jos he käyvät riitaan ja vainoon uskovaista vastaan.

Jos nykyisenä aikana jokin henki käskää tappaa oman lapsensa tai jonkun muun ihmisen, ei se henki ole Jumalasta. Jumala ei koettele enää ketään sillä tavalla, että olemmeko valmiita luopumaan läheisistämme uhraamisen ja surmaamisen kautta. Kaikki tämän on jo kertaalleen testattu. Isä on antanut ainosyntyisen Poikansa uhrilahjaksi, ettei ketään tai mitään tarvitse enää tappaa ja uhrata Jumalalle. Myös eläinten ja ruokauhrien uhraaminen Herralle on lakkautettu eivätkä kristityt saa osallistua juutalaisten tai pakanoiden uhrimenoihin, uhrata heidän kanssaan.

Vanhan Testamentin uhrijärjestelmä on lakkautettu ja Kristuksen Jeesuksen kertakaikkinen uhri on korvannut kaikki esikuvalliset uhrat Mooseksen laissa. Hebr.2-10 On syntiä lähteä rakentamaan uudestaan pystyyn sitä, mikä on maahan hajotettu, julistettu vanhentuneeksi, käynyt iälliseksi ja lähellä vanhentumistaan. Gal.2:18; Hebr.8:13 Jeesus muutti pappisjärjestystä koskevan lain säädöksen ja kumosi vanhan uhrijärjestelmän pystyttäkseen toisen, joka perustuu Jumalan paremmille lupauksille ja armoon, ei lain mukaan noudatettaviin uhreihin, jotka tuovat syntien sovituksen. Hebr.10:1-17; 9:9-10; 7:11-19 Sen sijaan, että pappien ja ylipapin olisi toimitettava eläimistä uhri Jumalalle, on Jumala lahjoittanut meille oman Poikansa kertakaikkiseksi uhriksi, jonka kautta julistetaan syntien anteeksiantamus ja lunastus sieluillemme. Synnit on sovitettu kerta kaikkiaan ja syntiset ovat sovitetuksi tulleet Kristuksen veren ja ruumiin uhrilla. Muuta uhria ei enää tarvita. Jumala ei halua uhria vaan laupeutta, että me uskoisimme hänen Poikansa nimeen ja sanaan syntien sovituksesta, pelastuksemme evankeliumiin. Joka uskoo Jumalan Poikaan, sillä on iankaikkinen elämä, mutta joka ei ole kuuliainen Pojalle, ei ole elämää näkevä, vaan Jumalan viha pysyy hänen päällensä. Joh.3:36

Me emme lähesty enää Jumalaa lain uhrien kautta vaan uskon kautta. Yksi ainut uhri riittää tuomaan meille sovituksen ja syntien anteeksiantamuksen: Jeesuksen Kristuksen ruumiin ja veren

kertakaikkinen uhri. Jumala ”on tehnyt yhdellä ainoalla uhrilla iankaikkisesti täydelliseksi ne, jotka pyhitetään.” Hebr.10:14 Päätämme siis, että ihminen vanhurskautetaan uskon kautta ilman tekoja, kun hän uskoo Kristuksen veren tuomaan lunastukseen ja syntien sovitukseen. Room.3:19-4:14 Amen.

Petteri Haipola, 14.04.2006